SEKTORPROGRAM

Jämställdhet

Det finska ordförandeskapet
Nordiska ministerrådet 2011

Sektorprogram: Jämställdhet

Det finska ordförandeskapet Nordiska ministerrådet 2011

ANP 2012:720

© Nordisk Ministerråd, København 2012

ISBN 978-92-893-2336-9

<http://dx.doi.org/10.6027/ANP2012-720>

Layout: Jette Koefoed/Nordisk Ministerråd; Hanne Lebech/Nordisk Ministerråd

Fotos: Omslag: Colourbox; Johannes Jansson/norden.org

s.4: ImageSelect; s.6: Bee line

Nordiska ministerrådet

DK-1061 København K

Telefon (+45) 3396 0400

Fax (+45) 3311 1870

Nordiska rådet

Ved Stranden 18

DK-1061 København K

Telefon (+45) 3396 0200

Fax (+45) 3396 0202

www.norden.org

Det nordiska samarbetet

Det nordiska samarbetet är ett av världens mest omfattande regionala samarbeten. Det omfattar Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige samt Färöarna, Grönland och Åland.

Det nordiska samarbetet är politiskt, ekonomiskt och kulturellt förankrat och är en viktig partner i europeiskt och internationellt samarbete. Den nordiska gemenskapen arbetar för ett starkt Norden i ett starkt Europa. Det nordiska samarbetet vill stärka nordiska och regionala intressen och värderingar i en global omvärld.

Gemensamma värderingar länderna emellan bidrar till att stärka Nordens ställning som en av världens mest innovativa och konkurrenskraftiga regioner.

Sektorprogram Jämställdhet

Det finska ordförandeskapet
Nordiska ministerrådet 2011

- 7 Nordiskt jämställdhetspolitiskt samarbete
- 9 Det finska ordförandeskapet 2011
- 12 Nordiska institutet för kunskap om kön (NIKK)
- 13 Jämställdhetsintegrering i Nordiska ministerrådet
- 15 Internationellt samarbete
- 17 Aktiviteter/projekt med budget år 2011
- 25 Kalender 2011

Handlingsplan för det nordiska jäms­­tälldhetssamarbetet 2011

Mars 2011

1 Nordiskt jämställdhetspolitiskt samarbete

Årets handlingsplan för jämställdhet är den första under det nya fyraåriga samarbetsprogrammet – Jämställdhet skapar ett hållbart samhälle – för perioden 2011–2014. Samarbetsprogrammet godkändes på jämställdhetsministermötet i oktober 2010, och presenterades som ett ministerförslag på Nordiska rådets session i november 2010.

Det fyraåriga samarbetsprogrammet innehåller prioriterade övergripande teman som kan användas för att utveckla konkreta prioriterade aktiviteter som varje ordförandeskap kan lyfta fram i den årliga handlingsplanen.

Från och med den 1 januari 2011 styrs det nordiska jämställdhetspolitiska samarbetet av två strategidokument:

- I ett överordnat flerårigt samarbetsprogram – Jämställdhet skapar ett hållbart samhälle
- II ordförandeskapets årliga handlingsplan för jämställdhet

Tidigare har samarbetsprogrammet för jämställdhetssamarbetet varit femårigt. Det ledde till att samma ordförandeskapsland fick ansvaret för att utveckla programmet. För att få en större cirkulation i det ansvaret har man gjort det nya programmet fyraårigt. För att säkerställa större kontinuitet mellan de olika ordförandeskapens aktiviteter och projekt har man från och med 2011 infört så kallade ”trojkamöten” mellan det nuvarande, avgående och kommande ordförandeskapet för att diskutera utformningen av handlingsplanerna tillsammans med Nordiska ministerrådets sekretariat.

Andra betydande ändringar i samarbetsprogrammet för perioden 2011–2014 är:

- att göra en mer grundlig halvtidsöversyn av prioriterade temana
- två genomgående och tvärgående teman
- att samarbetsprogrammets tematiska prioriteringar är specificerade för tre samarbetsområden.

Samarbetsprogrammet – Jämställdhet skapar ett hållbart samhälle – har följande två genomgående och tvärgående teman:

- I Integrering av ett köns- och jämställdhetsperspektiv
- II Mäns/pojkars aktiva deltagande

Dessa två tvärgående teman ska integreras i alla övriga prioriterade teman, områden, aktiviteter och samarbetsområden som presenteras nedan.

Samarbetsprogrammets tematiska prioriteringar delas in i tre samarbetsområden:

- I samarbetet i Norden
- II samarbetet med de tre baltiska länderna – Estland, Lettland och Litauen
- III samarbetet med nordvästra Ryssland

Vart och ett av de tre samarbetsområdena har egna prioriterade teman.

I Norden prioriteras följande:

1. Jämställdhet på arbetsmarknaden
2. Jämställdhet inom utbildning
3. Kön, etnicitet och jämställdhet
4. Nolltolerans mot könsrelaterat våld

I samarbetet mellan de baltiska länderna och Norden prioriteras följande:

1. Jämställdhet på arbetsmarknaden
2. Jämställdhetsundervisning
3. Jämställdhet/likabehandling i det offentliga rummet och i media
4. Nolltolerans mot könsrelaterat våld

I samarbetet mellan nordvästra Ryssland och Norden prioriteras följande:

1. Jämställdhetsundervisning
2. Nolltolerans mot könsrelaterat våld

Under hela den period som samarbetsprogrammet pågår kommer inga öronmärkta medel att avsättas för att ge stöd åt ansökningar rörande aktiviteter från det civila samhällets och frivilligorganisationers sida. Endast ansökningar som är behandlade och som stöds av de nationella jämställdhetsmyndigheterna samt av Nordiska ministerrådets egna organisationer kommer att behandlas. Detta eftersom stöd till det civila samhället och frivilligorganisationer är inkluderade i de ekonomiska reservationerna för aktiviteter för att säkerställa deltagande i de olika jämställdhetsaktiviteterna.

2 Det finska ordförandeskapet 2011

Kvinnors och mäns deltagande i samhällsverksamheterna som jämställda individer är en viktig bidragande faktor till de nordiska välfärdsstaternas framgång. Ländernas jämställdhetspolitiska beslut har redan under flera årtionden jämförts, utvärderats och utvecklats som en del av det nordiska samarbetet. Finland kommer under sitt ordförandeskap att aktivt fortsätta detta givande samarbete.

Huvudtemat för Finlands ordförandeskap år 2011 är klimatförändringarna. Det utmanar jämställdhetssektorn att hitta och utveckla köns-sensitiva lösningar vid bekämpandet av och anpassningen till klimatförändringarna. Aktiviteterna bygger på det arbete som jämställdhetssektorn påbörjade år 2008.

En annan större satsning under 2011 kommer att vara inledningen av implementeringen av det nya nordiska samarbetsprogrammet för jämställdhet 2011–2014.

Finland kommer under sin ordförandeskapsperiod att fortsätta med och förstärka integreringen av könsperspektivet inom ministerrådets olika samarbetsområden. Ett starkare jämställdhetsperspektiv skulle vara till nytta på många områden. Globaliseringsinitiativen till exempel kan dra nytta av att könsperspektivet integreras i olika projekt, och därför bör dessa projekt ges stöd i arbetet med jämställdhetsintegreringen.

Vidare kommer man under år 2011 att följa upp en del av de aktiviteter som påbörjades år 2010. Detta gäller särskilt projektet om social kontroll bland ungdomar i etniska minoriteter. Projektet ska vidareutveckla och implementera de konkreta idéer, som presenterades på det tvärnordiska lägret, där praktiker från hela Norden möttes.

2.1 Det finska ordförandeskapets prioriteringar år 2011

2.1.1 Jämställdhet och klimatförändringar

Finland har valt att under sitt ordförandeskap satsa på det gröna Norden och inom jämställdhetssamarbetsområdet kommer man under hela ordförandeskapsperioden att diskutera frågeställningar kring jämställdhet och klimatförändringar ur olika perspektiv. Under det finska ordförandeskapet

år 2011 genomförs en rad olika aktiviteter som tillsammans skapar en helhet vad gäller jämställdhet och kön samt klimatförändringar i ett nordiskt perspektiv. De planerade aktiviteterna består av fem delar som kommer att anpassas till den finansiering som beviljas från olika källor inom NMR:

1. Sidoevenemang i samband med konferensen LÖSNINGAR nära, tillsammans med den nordiska konferensen för hållbar utveckling i Östersjöregionen som anordnas den 31 januari–1 februari 2011 i Åbo, Finland.
2. Jämställdhet och klimatförändringar i ett mångkulturellt perspektiv, ett seminarium som fokuserar på och avspeglar det mångkulturella spektrumet i de nordiska samhällena och en diskussion kring perspektivet norr–söder (mars–april 2011).
3. I samband med Nordiska rådets session i Köpenhamn hösten 2011 anordnas ett sidoevenemang kring jämställdhet och klimatförändring där rapporten presenteras och en paneldebatt diskuterar temat.
4. Utarbetande av en utredning/rapport om jämställdhet och klimatförändringar som följer upp förslagen från Nordic Summit Declaration av den 2 februari 2009.
5. Under det finska ordförandeskapet ska även en webbaserad kunskapsplattform utvecklas som fokuserar på sambandet mellan kön, konsumtionsmönster, koldioxidutsläpp, kunskap och beslutsfattande.

2.1.2 Jämställdhet skapar ett hållbart samhälle

Eftersom 2011 är det första året på det nya fyraåriga samarbetsprogrammet Jämställdhet skapar ett hållbart samhälle, önskar ordförandeskapet satsa på att skapa bred förankring och engagemang i utvecklingen och implementeringen av det nya programmet.

Finland kommer att lyfta fram flera frågor samt utveckla idéer och projekt kring de teman som prioriterats. Det finska ordförandeskapet kommer också i samarbete med jämställdhetsmyndigheter och NMR:s kontor i nordvästra Ryssland och de baltiska länderna att diskutera gemensamma aktiviteter för att utveckla samarbetet inom de enskilda tematiska områdena i det nya samarbetsprogrammet.

2.1.3 Föräldraledighetssystem efter den finansiella krisen

Under Islands ordförandeskap 2009 påbörjades en utredning om föräldraledigheter och omsorgspolitik. Rapporten "Föräldraledighet, omsorgspolitik och jämställdhet i Norden" publicerades hösten 2010. Under 2011 kommer Finland att följa upp detta arbete samt utreda och

presentera vilka konsekvenser finanskrisen har för politiska lösningar vad gäller föräldraledigheten och dess utveckling i Norden. Detta arbete är ett bidrag till det nya samarbetsprogrammets prioriterade tema om jämställdhetsfrågor på arbetsmarknaden.

Målet är att:

- ge stöd åt beslutsfattare i den pågående omstruktureringen av rätt till föräldraledighet och föräldraförmåner med målsättning att främja jämställdhet mellan könen samt barns och familjers välfärd
- uppmuntra forskning i ämnet genom att koppla samman olika erfarenheter och perspektiv.

Föräldraledighetspolitiken är tätt knuten till jämställdhet, socialpolitik och arbetsmarknadsfrågor.

Eftersom effekterna av den ekonomiska krisen måste hanteras inom alla dessa områden är det viktigt att beakta dessa områdens inbördes sammankoppling när föräldraledighetssystem omstruktureras som ett led i den ekonomiska krisen. Aktiviteterna arrangeras av Institutet för hälsa och välfärd i Finland.

2.1.4 Jämställdhetsmedvetenhet i skolan och i lärarutbildningen

Ordförandeskapet kommer att bidra till det nya samarbetsprogrammets tema om jämställdhet inom utbildning genom att arrangera en konferens om könsperspektiv och könssensitivitet inom lärarutbildningen. Konferensen "Nordic Challenges, Future Possibilities – Gender Awareness in Schools and Teacher Education" är en del av NERA:s (Nordic Educational Research Association) årliga konferens och arrangeras av Helsingfors universitet i mars i Jyväskylä, Finland.

Under förberedelserna och under själva konferensen kommer det att finnas möjlighet till diskussioner samt möjlighet att bygga upp ett samarbete mellan ämbetsmannakommittén och specialister inom utbildnings- och jämställdhetssektorerna.

2.1.5 Jämställdhetsintegrering i Norden

Under 2011 önskar Finland också sammanställa en nordiska kartläggning av nationella strukturer och praktiker inom jämställdhetsintegrering och publicera kartläggningen på internet. Syftet med kartläggningen är att lyfta fram goda exempel och att kartläggningen kan fungera som gemensam bas för diskussioner och potentiella framtida utvecklingsprojekt. Kartläggningen har översatts till svenska och ska översättas till engelska.

3 Nordiska institutet för kunskap om kön (NIKK)

Nordiska institutet för kunskap om kön (NIKK) administreras av ministerrådet för jämställdhet och är en av stödfunktionerna på det nordiska jämställdhetsområdet. NIKK, som är en nordisk institution, styrs av ett treårigt mål- och resultatkontrakt, som ingåtts med Nordiska ministerrådet. Det nuvarande mål- och resultatkontrakt som NIKK har med Nordiska ministerrådet gäller fram till den 31 december 2011.

Under våren 2011 kommer man att utreda och besluta om vilken organisationsform och anknytning till Nordiska ministerrådet som NIKK ska ha från den 1 januari 2012. Oavsett val av NIKK:s framtida organisation har ministrarna beslutat att NIKK:s nya uppgift och funktion kommer att begränsas till att samla in, sammanställa och förmedla nordisk jämställdhetspolitik och jämställdhetspraxis till allmänheten från och i alla de fem nordiska länderna samt Färöarna, Grönland och Åland. Ett nytt avtal ska ha ingåtts innan utgången av 2011.

NIKK kommer dels att stödja ordförandeskapet med att sätta i gång det nya samarbetsprogrammet Jämställdhet skapar ett hållbart samhälle, dels med att implementera handlingsplanen för år 2011. Konkret kommer NIKK att bidra till genomförandet av ordförandeskapets huvudsatsning med fokus på jämställdhet och klimatförändringar.

Vidare planerar NIKK aktiviteter som ingår i huvudprioriteringarna i det nya samarbetsprogrammet Kön, etnicitet och jämställdhet och Nolltolerans mot könsrelaterat våld. NIKK kommer också att förmedla information från aktiviteter och projekt som påbörjats under tidigare ordförandeskap som rör familjepolitik och jämställdhet, effekter av finanskrisen och kön och makt samt avsluta det EU-finansierade projektet om familjepolitik i Finland och Norge (FEMCIT). NIKK kommer under året att påbörja arbetet med att utveckla en nordisk jämställdhetsstatistik.

NIKK planerar att ge ut tre nummer av NIKK magasin under 2011. Innehållet i tidningen kommer att stödja ordförandeskapets huvudprioriteringar och prioriteringarna i det nya samarbetsprogrammet. NIKK planerar att vidareutveckla informationsförmedlingen som sker via nyhetsbrev och webbportalen www.nikk.no.

4 Jämställdhetsintegrering i Nordiska ministerrådet

4.1 Jämställdhetsintegrering internt inom NMR:s institutioner och i sekretariatet

Ministerrådet för jämställdhet vill fästa större uppmärksamhet vid det interna jämställdhetspolitiska arbetet inom ministerrådet som har som mål att samtliga fackministerråd ska identifiera relevanta jämställdhetsaspekter och integrera relevanta jämställdhetsperspektiv inom sina sektorer. För Nordiska ministerrådets sekretariat är målet att både kvinnor och män ska ha möjligheter till och förutsättningar för en aktiv yrkeskarriär med en bra balans mellan familje- och yrkesliv. Målen ska ha nåtts innan utgången av 2012. Det har utarbetats egna delmål, checklistor och indikatorer för att kunna starta arbetet och en kortfattad publikation, "Integrering av likestillingsperspektivet i nordisk samarbete – bruksanvisning for kjønnsbriller" (ANP2009:783), har sammanställts. De nordiska sekretariaten, Nordiska ministerrådet, Nordiska rådet och Nordiska kulturfonden, som idag ligger i samma lokaler i Köpenhamn, har år 2010 antagit en "Policy för jämställdhet och mångfald" för perioden 2011–2015.

Planen är att år 2011 påbörja utvecklingen av en standardiserad statusrapportering om det interna arbetet med integrering av ett köns- och jämställdhetsperspektiv i verksamheten, så att det skapas en gemensam utgångspunkt för att nå de mål som är uppställda för 2012, och för att ha ett verktyg med vilket man kan jämföra framskridandet av jämställdhetsintegreringen på de enskilda avdelningarna och institutionerna.

Erfarenheterna från det interna jämställdhetsintegreringsarbetet kommer under följande steg att användas för utvecklingen av ett kombinerat web-baserat utbildningsprogram och rapporteringssystem om hur ett köns- och jämställdhetsperspektiv integreras i hela Nordiska ministerrådet och de nordiska institutioner och samarbetsorgan som är anknutna till Nordiska ministerrådet. Projektet kommer bland annat att bygga vidare på erfarenheterna från de EU-projekt som Danmark och Finland har genomfört inom jämställdhetsintegrering (se Danmarks e-learning: <http://lige.dk/dkmd/index.html> och i Finland Könsglasögonen: <http://www.stm.fi/sv/jamstalldhet/konglasogon>).

Utbildnings- och rapporteringsprojekten är ett flerårigt utvecklingsprojekt som pågår under flera ordförandeskapsperioder och som MR-JÄM bör avsätta medel till under flera efterföljande handlingsplaner.

Målet med projektet är att varje enskild sektor/enskilt samarbetsorgan och underliggande institutioner inom det nordiska samarbetet ska ha möjlighet att lära sig integrera ett köns- och jämställdhetsperspektiv i sin dagliga verksamhet, samt att rapportera om arbetet med att integrera ett köns- och jämställdhetsperspektiv. Rapporteringen ska utgöra grunden för den årliga jämställdhetsrapporteringen som Nordiska ministerrådet presenterar för Nordiska rådet. Målet är också att arbetet med att integrera ett köns- och jämställdhetsperspektiv inom de olika samarbetsområdena och institutionerna blir tillgängligt via webbaserade översikter på www.norden.org så att de olika sektorerna kan lära sig av varandra och jämföra status och utveckling inom detta viktiga område för att skapa ett hållbart samhälle.

4.2 Jämställdhetsrelevanta aktiviteter inom andra sektorer och fackministerråd inom NMR

Jämställdhet är till sin natur ett sektorsintegrerande perspektiv som verkar inom alla samhällsområden eftersom alla områden på ett eller annat sätt berör både kvinnor och män. Alla åtgärder, aktiviteter och projekt har vanligtvis flickor/kvinnor och pojkar/män som målgrupp. I ett nordiskt sammanhang profileras och presenteras det nordiska jämställdhetssamarbetet som en politik som innebär omfördelning av makt, omsorg och inflytande. NMR har godkänt att jämställdhet till sin natur är tvärssektoriell och därför måste integreras i de olika samarbetsområdenas och fackministerrådens planer och ordinarie verksamhet.

Ministerrådet för jämställdhet har på bakgrund av detta vänt sig till de övriga samarbetsområdena i NMR och bett om att få en översikt över jämställdhetsrelevanta aktiviteter och planer som genomförts på initiativ av och finansierats av samarbetsområdet. Det har inte varit möjligt att upprätta en sådan helhetsöversikt över alla jämställdhetsaktiviteter och -planer inom Nordiska ministerrådet i handlingsplanen 2011. Målet är att aktiviteter som initieras av ministerrådet för jämställdhet, speciellt de som beskrivs under punkt 6.1.1, kommer att bidra till detta.

5 Internationellt samarbete

5.1 Samarbetet med de tre baltiska länderna: Estland, Lettland och Litauen

Jämställdhetssamarbetet med de tre baltiska länderna Estland, Lettland och Litauen följer som de övriga samarbetsområdena Nordiska ministerrådets överordnade dokument, som vid år 2011 är följande: ”Riktlinjer för Nordiska ministerrådets samarbete med Estland, Lettland och Litauen 2009–2013” och ”Joint Nordic-Baltic Mobility Programmes 2009–2013” som innefattar områdena offentlig förvaltning, näringsliv och industri samt kultur.

Utöver detta styrs det nordisk-baltiska jämställdhetssamarbetet med Estland, Lettland och Litauen av två genomgående och tvärgående teman samt av fyra prioriterade teman (se även kapitel 1).

Under året planeras och initieras aktiviteter som inleder det nordisk-baltiska samarbetet inom ramen för det nya samarbetsprogrammet Jämställdhet skapar ett hållbart samhälle.

5.2 Samarbetet med nordvästra Ryssland

Nordiska ministerrådets jämställdhetspolitiska samarbete med nordvästra Ryssland följer som de övriga samarbetsområdena Nordiska ministerrådets överordnade dokument. År 2011 är de överordnade dokumenten följande:

1. ”Protocol of intent between the Nordic Council of Ministers and the Government of St Petersburg of the Russian Federation”
2. ”Guidelines for the Nordic Council of Minister’s co-operation with North-West Russia 2009–2013”

Utöver detta styrs samarbetet med nordvästra Ryssland av två genomgående och tvärgående teman samt av två prioriterade teman (se även kapitel 1).

Under året planeras och initieras aktiviteter som inleder det nordisk-ryska samarbetet inom ramen för det nya samarbetsprogrammet Jämställdhet skapar ett hållbart samhälle.

5.3 Övrigt internationellt samarbete

Det finns redan i dag ett stort internationellt intresse för nordisk jämställdhetspolitik. Intresset fokuserar på en ständigt ökande medvetenhet om värdet av jämställdhet för familjen, för arbetslivet och för samhället i

allmänhet. Därför önskar de nordiska nationella jämställdhetsmyndigheterna samarbeta kring relevanta jämställdhetspolitiska teman som diskuteras i internationella sammanhang i Europarådet, i EU/EES- och i FN.

Den jämställdhetsutveckling som vi har haft i Norden har varit en inspirationskälla för utvecklingen i många andra länder. Jämställdhetspolitik presenteras som ett särdrag i de nordiska välfärdssamhällena och är i dag ett känt internationellt ”varumärke”.

De nordiska länderna ligger ofta i toppen på internationella jämställdhetsbarometrar, vilket både förpliktar till och kräver att jämställdhetspolitiken är i konstant utveckling och låter sig inspireras av andra länders erfarenheter på området. Se till exempel den senaste rapporten ”Gender Gap Report” från The World Economic Forum: <http://www.schwabfound.org/en/Communities/Women%20Leaders%20and%20Gender%20Parity/GenderGapNetwork/index.htm>.

5.3.1 Nordiskt jämställdhetssamarbete inom EU/EES

Det nordiska jämställdhetssamarbetet inom EU/EES begränsar sig till att fokusera på att man i samarbetet inom EU:s nordliga dimension ska integrera ett köns- och jämställdhetsperspektiv.

Annars kanaliseras det nordiska jämställdhetssamarbetet dels in i de formella och informella jämställdhetspolitiska EU-mötena, i vilka de nuvarande tre EES-länderna i viss grad får delta, dels in i arbetet kring EU:s jämställdhetsinstitut i Vilnius.

5.3.2 Nordiskt jämställdhetssamarbete inom FN

I FN bidrar de nordiska länderna samt Färöarna, Grönland och Åland med jämställdhetspolitiska initiativ som bland annat stärker FN:s handlingsplattform från 1995 om kvinnors rättigheter. Nordiska ministerrådet för jämställdhet kommer även i fortsättningen att delta på FN:s kvinnokommissionens (The Commission on the Status of Women – CSW) årliga möten för att profilera det nordiska jämställdhetspolitiska samarbetet och för att stärka betydelsen av ett globalt samarbete på området. CSW används också för att få in nya impulser i det nordiska samarbetet.

6 Aktiviteter/projekt med budget år 2011

Den samlade budgeten som ministerrådet för jämställdhet för år 2011 disponerar över uppgår till 8 644 000 DKK.

Antagen budget för ministerrådet för jämställdhet

	2011	2010
Totalt	8 644	8 103

Fördelning på budgetposter

4410-1 Projektmedel – Jämställdhet disponeras av ämbetsmannakommittén för jämställdhet (ÄK-JÄM) för att påbörja och genomföra aktiviteter som minister- rådet för jämställdhet (MR-JÄM) prioriterar	3 592	3 557

4480-3 Nordiska institutet för kunskap om kön (NIKK) – nordiskt grundbidrag för NIKK:s verksamhet under år 2011	5 052	4 546

6.1 Aktiviteter inom ministerrådet för jämställdhet (MR/ÄK-JÄM)

6.1.1 Globaliseringsinitiativen och jämställdhet

Ministerrådet för jämställdhet kommer att fortsätta att stödja det arbete som påbörjades år 2010 under det danska ordförandeskapet. Speciellt önskar man att inom globaliseringsinitiativet hälsa och välfärd följa upp det arbete som inleddes år 2010 under det danska ordförandeskapet genom att bidra med jämställdhetskompentens och integreringsutbildning inom globaliseringsinitiativets två delprojekt:

- Projekt nr 2 Att dra till sig utländsk arbetskraft
- Projekt nr 6 Näring, lärande och hälsa

För mer information se: <http://www.norden.org/da/nordisk-minister-raad/globaliseringssamarbejde/konkrete-globaliseringsinitiativer/globaliseringsinitiativet-indenfor-velfaerd-og-sundhed>

Preliminär budget 6.1.1:

MR-JÄM medel 2011	50 000 DKK
Totalt:	50 000 DKK

Medlen 2011 kan kompletteras med medel avsatta i handlingsplanen 2010, punkt 3.1.2.

6.1.2 Jämställdhetsintegrering – internt inom NMR

Ministerrådet för jämställdhet vill fästa större uppmärksamhet vid det interna jämställdhetspolitiska arbetet inom ministerrådet. Målet är att samtliga fackministerråd ska identifiera och integrera relevanta jämställdhetsperspektiv inom sina sektorer.

År 2011 påbörjas planeringen av en standardiserad statusrapportering om det interna arbetet med integreringen av ett köns- och jämställdhetsperspektiv. Målet är att statusrapporteringen ska utgöra grunden för den årliga jämställdhetsrapporteringen som Nordiska ministerrådet ger Nordiska rådet.

Se också punkterna 2.2.5, 4 och 6.2.5.

Preliminär budget 6.1.2:

MR-JÄM 2011	100 000 DKK
Totalt	100 000 DKK

Medlen 2011 kan kompletteras med medel avsatta i handlingsplanen för år 2010, punkt 3.1.1.

6.1.3 Samarbete med Estland, Lettland och Litauen

Huvudprioriteringen för samarbetet mellan Norden och de tre baltiska länderna kommer under år 2011 att vara jämställdhetsundervisning. Inom detta tema genomförs projektet ”Den dag da Rikke var Rasmus – Den dag da Frederik var Frida” inom vilket den danska barnboken översätts till estniska, lettiska och litauiska. I varje land etableras en referensgrupp för att anpassa barnboken och bokens manual till det enskilda landet för att kunna användas inom förskoleverksamheten.

Andra aktiviteter inom ramen för jämställdhetsundervisningen är seminarier om jämställdhetsintegrering för myndighetspersoner i enlighet med planerna från år 2010. Seminarierna om jämställdhetsintegrering ska ta utgångspunkt i de hjälpmedel som har utvecklats med stöd av EU-medel i Danmark och Finland (se Danmarks e-learning: <http://lige.dk/dkmd/index.html> och i Finland Könsglasögonen <http://www.stm.fi/sv/jamstallldhet/konsglasogon>). Detta projekt pågår under flera år.

Det årliga nordisk-baltiska samarbetsmötet, NB8-mötet, hålls mellan ämbetsmannakommittén för jämställdhet (Äk-JÄM) och tjänstemän från de tre baltiska jämställdhetsmyndigheterna. På mötet planeras vidareutvecklingen av NB8-samarbetet och implementeringen av det nya jämställdhetssamarbetsprogrammet för 2011–2014.

Två andra aktiviteter som har initierats i samarbete med NMR:s kontor i Lettland är planerade för år 2011. Det ena är stöd till en tv-produktion som ingår i serien "Nordic Style – everything – People, Culture, Lifestyle, has its Northern Side. Two Young Travellers cross The Baltic Sea to meet their Nordic Neighbours" som fokuserar på jämställdhetens betydelse för de nordiska hållbara samhällena, och det andra är en översättning och en större spridning av erfarenheterna från projektet "Dissemination of study results on Adverse Childhood Experience among young people in Latvia."

Preliminär budget 6.1.3:

MR-JÄM 2011	300 000 DKK
Totalt	300 000 DKK

Medlen för år 2011 kan kompletteras med medel avsatta i handlingsplanen för år 2010, punkt 3.1.1. och 3.1.11.

6.1.4 Samarbete med nordvästra Ryssland

Det finska ordförandeskapet kommer att stödja implementeringen av det nya samarbetsprogrammet Jämställdhet skapar ett hållbart samhälle i nordvästra Ryssland.

Med utgångspunkt i huvudprioriteringarna för samarbetet mellan Norden och nordvästra Ryssland inleds under år 2011 arbetet med jämställdhetsundervisning och könsrelaterat våld som huvudsaklig prioritet. Målet är att presentera prioriteringarna i det nya nordiska jämställdhetssamarbetsprogrammet 2011–2014 och diskutera hur man under de kommande åren på ett konstruktivt sätt och i dialog mellan de nordiska länderna, Färöarna, Grönland och Åland samt nordvästra Ryssland kan samarbeta kring de två prioriterade områdena jämställdhetsundervisning och nolltolerans mot könsrelaterat våld.

Preliminär budget 6.1.4:

MR-JÄM 2011	200 000 DKK	(upp till)
Ordförandeskapsbudgetpost	100 000 DKK	(ansökan)
Totalt	300 000 DKK	

Genomförandet och omfattningen av aktiviteterna kommer att anpassas till den slutliga finansieringen. Medlen för år 2011 kan kompletteras med medel avsatta i handlingsplanen för år 2010, punkt 3.1.5.

6.1.5 FN:s kvinnokommissions möte – CSW 2011

År 2011 är första gången som UN Women är ansvarig enhet för arrangerandet av FN:s årliga kvinnokommissionsmöte. I samband med mötet försöker NMR att skapa informella mötesplatser för de nordiska deltagarna och deras partner i närområdena och på södra halvklotet.

Ordförandeskapet kommer, liksom år 2010, att tillsammans med svenska jämställdhetsmyndigheter bjuda in till ett gemensamt nordiskt förmöte innan CSW inleds för tjänstemän vid jämställdhets- och utrikesministerierna i de nordiska länderna samt representanter från det civila samhället. Dessutom planeras ett gemensamt nordiskt samrådsmöte under den första veckan av CSW för att diskutera innehållet i slutdokumenten.

Ministerrådet för jämställdhet har planerat följande aktiviteter under CSW:

1. Ett sidoevenemang med ministerdeltagande
2. Ett sidoevenemang med nordiska experter
3. En informell ministermiddag för alla deltagande nordiska ministrar
4. En mottagning för alla deltagare i de nordiska delegationerna
5. En posterpresentation i Scandinavian House arrangerade av vissa utvalda frivilligorganisationer
6. En ny visning av NMR:s utställning Gender and Climate Change som ställdes ut under COP-15 i Köpenhamn

Preliminär budget 6.1.5:

MR-JÄM 2011	150 000 DKK
Totalt	150 000 DKK

Medlen för år 2011 kan kompletteras med medel avsatta i handlingsplanen för år 2010, punkt 3.1.6

6.1.6 Nytt kontrakt med NIKK

MR-JÄM:s beslut om hur NIKK ska organiseras och finansieras i framtiden kommer att utgöra grunden för ett nytt kontrakt med NIKK som ska förhandlas fram under våren 2011. Inga nya medel avsätts till detta under 2011.

Preliminär budget 6.1.6:

Totalt	medel från 2010

Eventuella utgifter till detta planeringsarbete täcks av de medel som är avsatta i handlingsplanen för år 2010 under punkt 3.1.7.

6.1.7 Social kontroll

På det tvärnordiska lägret om social kontroll som hölls år 2010 presenterades konkreta idéer och projektförslag om ett bredare nordiskt samarbete på området. Ämnet är kopplat till det nya samarbetsprogramets tematiska fokus på kön, etnicitet och jämställdhet och följs under 2011 upp med en vidareutveckling och implementering av konkreta projektförslag.

Preliminär budget 6.1.7:

MR-JÄM 2011	300 000 DKK
Totalt	300 000 DKK

6.1.8 Information och publikationer

Punkten upprätthålls på samma sätt som tidigare år. Medel avsätts för att publicera nya rapporter och böcker och för att på nytt trycka upp gamla publikationer och profileringsmaterial om de aktiviteter som finns i handlingsplanen och andra arrangemang för att profilera och sprida information om det nordiska jämställdhetspolitiska samarbetet.

Preliminär budget 6.1.8:

MR-JÄM 2011	400 000 DKK
Totalt	400 000 DKK

6.1.9 Intern planering och uppföljning

Punkten upprätthålls på samma sätt som tidigare år. Man avsätter medel så att det är möjligt att göra ett fortlöpande planeringsarbete för den verksamhet som ministerrådet för jämställdhet har samt för att täcka alla typer av administrativa kostnader i samband med möten inom det nordiska jämställdhetssamarbetet, inhyrning av teknisk utrustning och experter till alla de planerade aktiviteter i handlingsplanen med mera.

Preliminär budget 6.1.9:

MR-JÄM 2011	400 000 DKK
Totalt	400 000 DKK

6.2 Det finska ordförandeskapets aktiviteter och projekt

Huvudprioriteringarna för det finska ordförandeskapet beskrivs under punkt 2.1. Nedan ges en översikt över aktiviteterna och projekten samt information om den preliminära budgeten för dem.

6.2.1 Jämställdhet och klimatförändringar

Denna huvudsatsning består av följande planerade aktiviteter under år 2011:

1. Sidoevenemanget i Åbo i januari/februari
2. Seminarium om jämställdhet och klimatförändring i ett mångkulturellt samhälle i april/maj
3. Sidoevenemang under Nordiska rådets session i november
4. Utredning om jämställdhet och klimatförändringar
5. Webbaserad kunskapsplattform för jämställdhet och klimatförändringar

Preliminär budget 6.2.1:

MR-JÄM 2011	585 000 DKK	
Ordförandeskapsbudgetpost:	400 000 DKK	(ansökan)
Budgetposten för hållbar utveckling	600 000 DKK	(ansökan)
Totalt	1 585 000 DKK	

Genomförandet och omfattningen av aktiviteterna kommer att anpassas till den verkliga finansieringen. I den totala budgeten ingår eventuellt oanvända medel avsatta i handlingsplanen för år 2010, punkt 3.1.3.

6.2.2 Jämställdhet skapar ett hållbart samhälle 2011–2014

Det nya fyraåriga samarbetsprogrammet i Norden inleds

Det finska ordförandeskapet kommer att stödja implementeringen av det nya samarbetsprogrammet Jämställdhet skapar ett hållbart samhälle genom att anordna möten och arbetsgrupper för att få in idéer till konkreta åtgärder och projekt för de kommande åren. Speciellt önskar man att utveckla idéer om aktiviteter inom samarbetsprogrammets prioriterade teman arbetsmarknaden, utbildning, etnicitet och könsrelaterat våld. Aktiviteter inom de horisontella tematiska områdena jämställdhetsintegrering och män inom jämställdhetspolitiken initieras också.

Preliminär budget 6.2.2:

MR-JÄM 2011	300 000 DKK	(upp till)
Totalt	300 000 DKK	

6.2.3 Föräldraledighetssystem efter den finansiella krisen

Detta är ett uppföljningsprojekt till ett tidigare projekt finansierat av NMR. Projektet ska granska finanskrisens inverkan på nordiska föräldraledighetssystem.

Preliminär budget 6.2.3:

MR-JÄM 2011	65 500 DKK	
Ordförandeskapsbudgetpost	65 500 DKK	(ansökan)
Totalt	131 000 DKK	

6.2.4 Jämställdhetsmedvetenhet i skolan och i lärarutbildningen

Ett seminarium arrangeras under en årlig nordisk pedagogisk forskningskonferens.

Preliminär budget 6.2.4:

MR-JÄM 2011	60 000 DKK	
Annan finansiering	48 000 DKK	(preliminär)
Totalt	108 000 DKK	

6.2.5 Jämställdhetsintegrering i Norden

En kartläggning av nationella strukturer och praktiker för jämställdhetsintegrering och publicering av detta på internet. Syftet med kartläggningen är att lyfta fram goda exempel och fungera som gemensam bas för diskussioner och potentiella framtida utvecklingsprojekt. Kartläggningen har översatts till svenska och ska översättas till engelska. Se även punkt 6.1.1 och 6.1.2.

Preliminär budget 6.2.5:

MR-JÄM 2011	100 000 DKK	
Totalt	100 000 DKK	

6.2.6 Projektkoordinering under ordförandeskapet 2011

En projektkoordinator kommer att arbeta med det nya samarbetsprogrammets och det finska ordförandeskapets prioriteringar, aktiviteter och projekt. Projektkoordinatören ska arbeta för att skapa sammanhang mellan aktiviteterna under 2011 och de aktiviteter som kommande ordförandeskap planerar för år 2012. Dessutom ska projektkoordinatören bistå med att förbereda ministermöten och ämbetsmannakommittémöten. Projektkoordinatören ska arbeta på Institutet för hälsa och välfärd i Finland och i nära kontakt med jämställdhetsenheten på Social- och hälsovårdsministeriet och NMRS.

Preliminär budget 6.2.6:

MR-JÄM 2011	500 000 DKK	
Totalt	500 000 DKK	

6.3 Översikt över projektmedel år 2011

Kapitel nr	Titel	Kommentar	Budget 2011 DKK
6.1.1	Globalisering och jämställdhet	Avsatta medel från 2010 kan användas	50 000
6.1.2	Jämställdhetsintegrering – internt inom NMR	Avsatta medel från 2010 kan användas	100 000
6.1.3	Samarbete med Estland, Lettland och Litauen	Avsatta medel från 2010 kan användas	300 000
6.1.4	Samarbete med nordvästra Ryssland	Avsatta medel från 2010 kan användas	300 000
6.1.5	FN:s kvinnokommision – CSW	Avsatta medel från 2010 kan användas	150 000
6.1.6	Nytt avtal med NIKK	Avsatta medel från 2010 kan användas	Inga nya medel avsätts
6.1.7	Aktiviteter överförda från 2010 till 2011 – social kontroll		300 000
6.1.8	Information och publikationer		400 000
6.1.9	Intern planering och uppföljning		400 000
6.2.1	Jämställdhet och klimatförändringar	Man har ansökt om tilläggsfinansiering	585 000
6.2.2	Jämställdhet skapar ett hållbart samhälle – det nya fyraåriga samarbets-programmet i Norden inleds	Man har ansökt om tilläggsfinansiering. Avsatta medel från 2010 kan användas.	300 000
6.2.3	Föräldraledighets-system efter den finansiella krisen	Man har ansökt om tilläggsfinansiering	65 000
6.2.4	Jämställdhetsmedvetande i skolan och i lärarutbildningen	Man har ansökt om tilläggsfinansiering	60 000
6.2.5	Jämställdhetsintegrering i Norden		100 000
6.2.6	Projektkoordinering under ordförandeskapet 2011		500 000
	Icke disponerade medel	ÄK-JÄM beslutar om disponering av medlen	82 000
Totalt			3 692 000

7 Kalender 2011

Notera att datum för aktiviteterna kan ändras under årets lopp. Se uppdateringar på www.norden.org.

7.1 Jämställdhetsaktiviteter under 2011 i regi av ministerrådet för jämställdhet

Datum	Aktivitet
31 januari–2 februari	Kön, klimatförändring och hållbar utveckling – evenemang i samband med LÖSNINGAR-konferensen, Åbo
8 februari	Det första ämbetsmannakommittémötet, ÄK-JÄM, Köpenhamn
22 februari	Mottagning för alla nordiska delegationer som besöker CSW, New York
23 februari	Politiskt sidoevenemang med deltagande av de nordiska jämställdhetsministrarna under CSW, New York
25 februari	Expertsidoevenemang med nordiska experter under CSW, New York
9 mars	Jämställdhetsmedvetande i skola och inom lärarutbildningen, Jyväskylä
9 maj	Det andra ämbetsmannakommittémötet, ÄK-JÄM, Helsingfors
10 maj	NB8-möte, Tallinn, Estland
21 september	Jämställdhetsministermöte (MR-JÄM), Helsingfors
Oktober	Nordisk-ryskt inledande seminarium på temat Jämställdhet skapar ett hållbart samhälle, Sankt Petersburg
vecka 44	Det tredje ämbetsmannakommittémötet, ÄK-JÄM, Köpenhamn
vecka 44	Sidoevenemang om jämställdhet och klimatförändring under NR:s session, Köpenhamn
vecka 44	Trojkamöte mellan det avgående (Finland), det tillträdande (Norge) och det kommande ordförandelandet (Sverige), Köpenhamn
Hösten	Seminarium om systemen för föräldraledighet efter finans-krisen, Helsingfors

7.2 Andra relevanta aktiviteter

Datum	Aktivitet
9 februari	Förmöte inför FN:s kvinnokommission/CSW, Stockholm
31 oktober–4 november	Nordiska rådets session, Köpenhamn

norden

Nordiska ministerrådet

Store Strandstræde 18
DK-1255 København K
www.norden.org

**Sekretariatet
för nordiskt samarbete
Utrikesministeriet**

Maringatan 22 H
FI-00160 Helsingfors

Telefon: +358 9 1605 5614

ANP 2012:720
ISBN 978-92-893-2336-9